

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
COEUVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCETICH ENDRÉ
és **Dr. VÁRNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Keleten a német seregek arcvonal-kiegyenesítési hadműveletei tervszerűen folynak, — állapítják meg Berlijnben. — A délolaszországi hadszíntérről az elmúlt huszonnégy órában helyi jellegű harci tevékenységet jelentettek. Az erők átcsoportosítása ezen az arcvonalon még folyamatban van. Berljini katonai körök szerint jelenleg még nem lehet tudni, mely alkalmi szempontok határozzák meg Fesslering tábornagy további intézkedéseit.

Az angol-amerikai-szovjet hármastartalékot színhelyűl Moszkvát szennyezte ki. Eden brit külügyminiszter Iszoházi felszólalásából kiittinik, hogy az angolszások és az oroszok között még sok a tisztázandó kérdés. Eden nyilatkozott arról is, miért halasztották el ismét Benes Moszkvai útját: Toljotov 1942-ben Londonban tett látogatásakor angol-szovjet megállapodás tört létre, melynek értelmében Nagyritannia és a Szovjetunió egyetlen európai szövetségesévé sem köt külön megállapodást a háboru utáni helyrehozatra vonatkozóan. A brit kormány gazdasági ehhez a megállapodáshoz, Benes moszkvai útjára ilyenformán a legjobb esetben is csak a hármastartalék után kerülhet sor.

A Balkán

Yalcsin török újságíró a Tanin című abban cikksorozatban foglalkozik a szovjet európai követelései és különösen Moszkva balkáni érdekeivel, amelyek sokban ellentmondanak az angol zándékoknak — jelenti Isztanbulból a Nemzetközi Sajtótudósító. — Yalcsin rámutat arra, hogy „szovjet részről már nemzetiséket nyilvánították a szövetségesek esetleges balkáni partraszállásával szemben”, amit annak bizonyítékként tekint, hogy Moszkva úgyszólván már magáénak tekint a Balkánt. Ez a lehetőség nem csupán Törökországra és Balkánra, hanem Angliára nézve is részleges, — állapítja meg Yalcsin, majd zöröl-szóra a következőket írja: „Ha az oroszok a jövőre Európára vonatkozó minden tervezetében ellenük irányuló lépéseket látnak, ez tulságos érzékenységre vezethető vissza. Törökország viszont örömmel üdvözlölné a balkáni föderáció, állam szövetség létrejöttét, amelynek legfőbb célja a status quo fenntartása volna. Mi törökök, az angolok szövetségesei és az oroszok barátai vagyunk, de azt óhajtjuk, hogy egyikük se avatkozzék a Balkán ügyeibe. A balkáni föderáció a minden előlány jogos önévédelmére irányuló természetes ösztönön alapul. A barátaink, az oroszok, ezt fenyegetésnek értelmezik és az angolok abban érdekeltek semmibevevést látják, mi ezért nem vagyunk felelősek. A független állam fogalma alapján minden országnak egyfölből joga és kötelessége saját létének biztosítása.”

Berlin

A Wilhelmstrassen — mint az Universal berlini tudósítója megállapítja — szóvá tették Berle amerikai külügyi államtitkárnak levél formájában tett nyilatkozatát, melyben a délkelet-európai államoknak azt ajánlja, hogy egyezkedjenek meggyezésre jutni a Szovjetunióval, mert annak befolyási körzetébe tartoznak. Mint a német külügyminiszteriumban mondják, az amerikaiak nem akarnak beavatkozni ebbe a kérdésbe.

Az Universal tudósítója a továbbiakban néhány érdekes balkáni mozzanatra hívja fel a figyelmet. Az Exchange Telegraph című angol lap a szerb kérdéssel foglalkozva célzást tett arra, hogy a

Nehéz harcok Cserkaszy és Csernigov között

A déli hadszíntéren tovább folyik az erők átcsoportosítása Steinhardt ankarai USA-nagykövet megérkezett Washingtonba

London álláspontja: Egyetlen emigráns kormány se kössön külön megállapodást Moszkvával a háboru utáni helyzetre vonatkozóan

„Minden országnak legfőbb joga és kötelessége saját léteinek biztosítása” - írja Yalcsin török publicista

szerb felkelőknek nem Mihajlovics tábornokra, hanem Tito tábornokra, az orosz irányzat képviselőjére kell hallgatniok. A Daily Telegraph hasonló megállapítást tesz bolgár vonatkozásban. Az Exchange egyébként elismeri, hogy a Szovjetunióban cseh-szlovák légírt létesítettek és fegyvereztek fel. A jugoszláv emigráns kormány utban van Kairó felé s követi őt oda a lengyel emigráns bizottság is Kairóból az Universal tudósítója szerint mindkét kormány Moszkvára megy. Német részről mindebben annak jelét látják, hogy az Atlanti-ókmány szellemétől eltérve, előtérbe jut az a felgás, hogy a Balkán orosz érdektérület.

Az olasz flotta sorsát

Az olasz flotta sorsával foglalkozva a Timpul című bucaresti lap ismerteti Eisenhower amerikai tábornoknak azt a nyilatkozatát, mely szerint maga az a tény, hogy az olasz hajóhad megadta magát, elegendő ahhoz, hogy a Badoglio-kormánytól kötött fegyverszünet megteremje gyümölcsöt. Badoglio a szeptember 3-án létrejött fegyverszüneti megállapodás egy ideig való titokbentartását kívánatosnak tartotta, hogy

az olasz hajóhad átadását, minél kevesebb kockázat mellett bonyolíthassák le. A Timpul háborus helyzetmagyarázója megjegyzi, hogy az olasz hajóhad tengeri harcokban már a háboru kitörése óta „nem vállalt komolyabb kockázatokat, az első kisebb vereségek után pedig az olasz haditengerészet felhagyott a flotta zömével végrehajtandó támadó hadműveletek gondolatával”.

„Ma már megmondhatjuk — folytatja a Timpul helyzetmagyarázója, — hogy a németek valamenyi felhívása e háboru folyamán, hogy az olasz hajóhad bizonyos körülmények között váljaljon tevékenyebb szerepet, mindig az olasz haditengerészet parancsnokságának visszautasításába ütközött. Az olasz flotta parancsnoksága gyenge ellenérveket hivatkozott s oly kárpótlásokra tartott igényt, melyeknek nem lehetett elegendő tenni”.

A továbbiakban a Timpul hangadója elismeri, hogy a szövetséges hajóhad jelentékeny megerősödését jelenti a négy olasz páncélos csatahajó, öt cirkáló és hét romboló, mely angolszás kikötőkbe befutott, az ötven olasz tengeralattjáróból azonban csak öt van szövetséges kikötőben. Ez olasz hajóhad egy része, még nem tisztázott okokból,

a Baleári-szigetek felé indult. Lehetőség, hogy biztonsági okokból kerestek tel spanyol kikötőket, lehetséges azonban az is, hogy nem értenek egyet Badoglioval. Ez utóbbi feltevést a Timpul valószínűbbnek tartja. A németek egyébként a „Roma” csatahajót több más olasz hajóval együtt elsüllyesztették.

Csatahajók német kézen

Brit forrásból származó értesülések szerint a következő olasz hajók kerültek német kézre: a „Roma” csatahajó épülőfélben lévő mása Livornóban, a javítás miatt álló „Cavour” csatahajó Trieszben, a megrongált „Gorizia” és „Bolzano” nehéz-cirkálók és három romboló La Spezia hadikikötőjében. Ezenfelül sok romboló, gyorsnaszád és tengeralattjáró került teljes épségben német kézre, — írja a Timpul, majd így folytatja: „Tekintettel arra, hogy Németország gyorsnaszádokon és tengeralattjárókon kívül a Földközi-tengeren más haditengerészeti egységekkel nem rendelkezett, ezek az olasz hajók számára értékesebbek, mint az angolszásoknak a kezükre került olasz hajók”.

(—r.)

A politikai arcvonal

Eden: A Szovjettel való megértés légkörét nem lehet egyoldaluan megteremteni

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Eden brit külügyminiszter az angolszás-szovjet viszonyról szólva az alsóházban kijelentette, hogy az angol kormányt felszólították, „törekedjék a Szovjet-vel legszorosabb kapcsolatok kiépítésére”. Eden hangoztatta, hogy egyetért ezzel a törekvással, a kölcsönös megértés légkörét azonban nem lehet egyoldaluan megteremteni, ahhoz mindkét félnek egyformán hozzá kell járulnia.

A brit külügyminiszter ezután „A háboru és a munkásoszály” című orosz lap egyik cikkét idézte, mely az angol munkásság háborus magatartásával foglalkozik.

London ellenzi az emigráns kormányok külön-megállapodásait Moszkvával

Genf. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: Eden brit külügyminiszter tegnapi nyilatkozatában szóvá tette Benes moszkvai látogatásának tervét is. Eden kijelentette, hogy a múlt évben Londonban viták és megbeszélések egész sora folyt le a Szovjet képviselőivel s ezekből a brit kormány arra a meggyőződésre jutott, hogy jobb, ha a Londonban működő szövetséges kormányok egyike sem köt külön megállapodást az oroszokkal. Ezért halasztották el Benes moszkvai útját is. Eden egyben kifejezte azt a reményét, hogy erről a tárgyról a Szovjet és az USA képviselőivel való jövő találkozásánál alkalma lesz szintén megbeszélést folytatni.

kijelentésére, hogy Angliában nincs már szükség nemzeti kormányra.

Anthony Eden a következőket mondta: En nem abból a fejtevésekből indulok ki, hogy a győzelem küszöbén állunk. Még nagyon hosszú és elkeseredett harcot kell vívunk és a jövő hónapokban a jegsúlyosabb időszak következhet be, amelyet valaha is átélünk. Ha 1940-ben a körülmények szükségessé tették a nemzeti kormány megalakítását, ma ez a szükségesség fokozottabb mértékben áll fenn, — mondta Eden.

Török újságíró cikke a Szovjet európai követeléseiről

Isztanbul. (Transkontinent-Press). A Szovjet európai és a tengerszorosokkal kapcsolatos törekvései most nyugtalanítani kezdik Yalcsin török újságíró is, aki pedig eddig a szovjetbarát angol hírverés útját követte. A Tanin című lapban Yalcsin megállapítja, hogy a Szovjetunióknak Európa iránt támasztott követeléseit a következők-

ben lehet összegezni: A balti államok, Kelet-Lengyelország és Basarabia, beavatkozási jog a német ügyekbe és a Szovjetunió jóváhagyása a Szovjetnél nyugatra fekvő kis államok között névszerint balkáni államok között a védelmi egyezmények jóváhagyása. Ezek a kétségen kívül álló, biztos követelések. Vannak azonban más követelések is, mint például a Bucovinára, Fekete-tengerre és a tengerszorosokra vonatkozó törekvések — írja a török újságíró.

Ami a tengerszorosokat illeti, Törökország nem tud semmi biztosat mondani, mert a szovjet hatóságok nem érik magukat felhatalmazva arra, hogy erről az ügyről beszéljenek. Egy pontot azonban figyelembe kell venni, az amely elv alapján a Szovjet az 1939-es határokon túl lévő területeket követeli. Ez nem történhetik a nemzeteszmé nevében, mert ez az eszmét a Szovjet nem akarja elismerni. De nem történhetik ez a kommunizmus nevében sem — folytatja gúnyosan Yalcsin — mert a Szovjet felozlatta a Komintern. Ha már most a Szovjetuniót a cárizmus örökösének tekintik, akkor ennek számos összetűzés és véleménykülönbség lenne a következménye. Ebben az esetben mindenekelőtt felmerülne az a kérdés is: vajjon a Szovjetunió nem követeli-e a bizánci birodalom örökét is.

Yalcsin ezután kifejti, hogy már 25 éve dolgozik az Oroszországgal való barátság politikájáért, lényeges különbség van azonban a között, hogy hiva legyen-e egy Oroszországgal való barátság, vagy hogy elismerje Oroszországnak a tenger szoro-

okra való valamilyen jogát. Ameddig Oroszország nem akarja megbántani Törökország becsületét és méltóságát, addig számíthat Törökország barátságára.

Washington Moszkva szándékainak tisztázását sürgeti

Madrid. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A washingtoni politikai köröket most erősen foglalkoztatja az Egyesült Államok, a Szovjet és Anglia közt megtartandó tanácskozás előkészülete.

Az *International News Service*, amely külön jelentésben ad erről hírt, hozzáteszi, hogy illetékes körök ennek a konferenciának döntő fontosságát tulajdonítanak. Az angolszász hatalmak végül tisztán láthatják, hajlandó-e a Kreml az együttműködésre legalább elvben, vagy pedig önálló külpolitikát akar-e folytatni. Ugy látszik, hogy Washington minden lehetőséget elkövet, hogy tisztázza a kapcsolatokat a három nagyhatalom között Kélet-Ázsiára vonatkozólag.

A külügyminisztérium előtt teljesen világos, hogy befolyásos körök Kínában a japánok mellé állanak, viszont ha a Szovjet hiánytalanul működnek együtt a szövetségeseikkel, eltávoztathatná azt a félelmet, hogy Ázsiát bolsevizálni akarja. E miatt megtartandó értekezleten ragaszkodni fognak ahhoz, hogy Sztalin változtassa meg magatartását, megszüntetvén bármilyen kétértelműséget a kommunizmus nemzetközi természetét illetően.

Churchill birodalmi értekezletet hív össze

Lisszabon. (Rador). Churchill brit miniszterelnök az alsóházban annak a reménynek adott kifejezést, hogy a jövő év elején sikerül birodalmi értekezletet összehívnia. Nézete szerint rendkívül fontos, hogy a biro-

dalom valamennyi miniszterelnöke közös tanácskozáson vegyen részt.

WILLKIE FELLEP A JÖVŐ ÉVI AMERIKAI ELNÖKVÁLASZTÁSON

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A *Svenska Dagbladet* című svéd lap newyorki értesülése szerint a Look című lap munkatársa beszélgetést folytatott Willkie-vel és megkérdezte tőle, jelölteti-e magát a jövő évi elnökválasztáson. Willkie kijelentette, hogy a köztársasági párt jelöltjeként fel akar lépni s egyben annak a hitének adott kifejezést, hogy a jövő évi választáson a köztársasági párt, mint szabadelvű párt, győzni fog.

Steinhardt megérkezett Washingtonba

Genf. (Rador). A brit hírközlőtő szolgálat jelenti, hogy Lawrence Steinhardt, az Egyesült Államok ankarai nagykövete megérkezett Washingtonba.

AMERIKÁBAN NEM TUDNAK FINN BÉKEKISÉRLETEKRŐL

Helsinki. A Helsingin Sanomat című finn lap közli stockholmi tudósítójának értesülését, mely szerint Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere a legutóbbi sajtóértekezleten tagadta, hogy tudomása lenne bármi finn békepuhatolódásról.

Svéd lap Kollontay asszony előléptetéséről

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Kollontay asszonynak, a Szovjet stockholmi miniszterének nagyköveti rangra emeléséről a „Helsingborg Dagblad” című svéd újság egyebek közt azt írja, hogy Svédország tisztában van azokkal az érdemekkel, amelyek alapján Kollontay asszonyt nagykövetté nevezték ki. A szovjet kormány minden valószínűség szerint ezzel a kinevezéssel meg akarta jutalmazni azt az eredményt, hogy Svédországban a kommu-

ÉRDEKES BELPOLITIKAI ESEMÉNY VÁRHATÓ HORVÁT-ORSZÁGBAN

Zágráb. A horvát távirati iroda közli az usztasa-főhadiszállás jelentését, mely szerint Pavelics államvezető elnökletével ülést tartott a poglavnikok tanácsa. A tanácskozás három órán át tartott. Ugy hírlík, igen fontos belpolitikai kérdéseket vitattak meg. Lehetséges, hogy a közeljövőben érdekes belpolitikai esemény várható Horvátországban.

MEGSZIGORÍTOTTÁK A KIVÉTELES ÁLLAPOTOT DANIÁBAN

Koppenhága. (Ep.) Hétfő este-től kezdve a kivételes katonai állapotot megszigorították Dániában. Este 8 órától reggel 5 óráig az utcákon senki sem járhat. A vendéglőket és nyilvános helyiségeket este 7 órakor be kell zárni.

Ugyanakkor élelbe lépett az a rendelkezés, hogy este 7 órától reggel 10 óráig bornál és sörnél egyéb ital nem szabad előrusítani. A rendőrség a rádiót és az újságokat keresztül figyelmezteti a lakosságot a rendeletek legpontosabb megtartására a megszabott időben való hazatérésre.

A hétfőre virradó éjszakát újból 45 személynek kellett a rendőrségen töltönie, mert elmulasztották az utolsó villamost. Kérték a lakosságot arra is, hogy légírádó esetén tartsa meg az erre az esetre vonatkozó rendelkezéseket.

nizmus megerősödött. Kollontay asszony több éven át szoros összeköttetést tartott fenn a svéd radikális pártokkal. Így sikerült neki, hogy a pártok hajlandóságát a Szovjet iránt megnyerje, ennek azonban igen súlyos következményei lehetnek a svéd nép életére. Lehetséges — fejezi be a svéd lap — hogy Kollontay asszony előléptetése nem elegendő, mint gyenge utalás azokra az intézkedésekre, amely Kreml baljós falai mögött vannak előkészületben.

RÖPIRATOKKAL TELT ZSÁKOT DOBOTT SZÓFIARA EGY IDEGEN REPÜLŐGÉP

Szófia. A bolgár fővárosban tegnap virradó éjszaka ismét légriac volt. Szófiát éjszaka fél 1 és háromgyed 4 óra között elsététítették. A főváros fölött egy repülőgép szállt el. A léghárító ütegek nem léptek működésbe. A repülőgép egy zsákot dobott le s a a rendőrség megtalálta. A zsákban röiratok voltak.

Csanghajsek nyilatkozata

Csungking. A Nemzetközi Sajtúadóító jelenté Csanghajsek tábornok megnyitotta a „politikai néptanács” harmaik ülését. Csanghajsek, aki e szövegben jelent meg a tanácsban, mint kínai köztársaság elnöke, beszédében a jóslata, hogy a „hétévi átkozat nemsokra meghozza gyűmölését”. Ugyanakkor azonban kijelentette, hogy „minél közelebb jut Kína a végső győzelemhez, terhek annál nehezebbekké válnak.” továbbiakban Csanghajsek egységre és hűségre szólította fel a kínai népet és közgazgatók egyszerűsítését kívánta, hogy „megkönnyítsék az új alkotmány bevezetését a háboru után.”

A NEGUS FELELŐSÉGRE AKARJ VONNI BADOGLIÓT

Ankara. (Europress). Haile Szekszie abesszin negus Washingtonhoz intezeljegyzékben Badoglio tábornagy kiadatásá és Abessziniának a jövő béketárgyalásoko való részvételét követeli. A török főváros amerikai körökől származó értesülések szerint, amelyeket az ankarai amerikai nagykövetség sajtóattaséja is megerősített, negusnak az a szándéka, hogy Badogliót felelősségre vonja. Az Abesszinia ellen viselt háboruban Badoglio tábornok volt az csapatok főparancsnoka és Haile Szekszie azzal vádolja őt, hogy csapatai mustárgáz használtak.

A KUNMINGI REPÜLŐTÉR BOMBÁZÁSA

Tokió. (Rador). A japán császárfőhadiszállás közleménye ismerteti csungkingkínai hajózás és támaszpontok ellen szeptember 10. és 20. közötti in tézett japán támadások eredményét.

A támadások főcélja a Fukien-tarományban lévő Kjenü repülőtámaszpont volt, ahol a japán bombák négy egy más követő napon pusztításokat okoztak. A kunmingi támaszpont ellen végre hajtott támadás alkalmával légi harcban 18, a földön pedig 24 ellenséges repülőgépet semmisítettek meg a japánok. A kunmingi repülőtérről szálltal fel az Indokínát támadó kínai és angol szász gépek. A bombázás során 6 japár repülőgép bombarakományával a kitűzött célpontokra vetette magát.

Jelentéseink a harcterekről

A Szovjet heves támadásai ellenére tovább folynak a tervszerű elváltó hadmozdulatok — Poltavát a németek parancsszerűen feladták

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A német csapatok elváltási mozdulatai a szovjet heves támadásai ellenére, amelyek különösen a keleti arcvonal középső részén erőben még növekedtek, tervszerűen folynak tovább. Poltava városát a hadi fontosságú berendezések elpusztítása után a németek parancsszerűen feladták. A Dnjeper középső folyásától keletre Cserkassy és Csernikov között a szovjet csapatok nagy erővel követik a németek elváltási mozdulatait. Súlyos harcok vannak folyamatban.

Gomeltől délkeletre és Szmolenszk körzetében elkeseredett harcokban megállításították a szovjet csapatok valamennyi áttörési kísérletét.

E harcokban különösen kitüntette magát a szeptember 18. páncélos gránátos hadosztály, a württembergi 25. páncélos gránátos hadosztály és a badeni-württembergi 35. gyalogsági hadosztály.

Dél-Olaszországban helyi harcok folyamán Contursi mellett az angolszászoknak a német állásokba való egy átmeneti betörését ellenhadással ismét megállításították. Az arcvonal keleti része ellen az angolszászok új erőket hoztak, de a támadást még nem kezdték meg.

A szeptember 22-re virradó éjjel a német hadi rendszerét biztosító harci erői Le Havre mellett brit gyorsnaszádokkal vívott ütközetben egy brit naszádot olyan súlyosan megrongáltak, hogy pusztulásával számolni lehet és ezenkívül több találatot érték el 3 további gyorsnaszádon.

Brit repülőerők az elmúlt éjszaka a birodalom északnyugati területén néhány helyiséget megtámadtak. Hanoveren és Odenburgon a lakosság veszélyeket szenvedett, a lakónegyedekben

és középületekben nagyobb károk keletkeztek. Eddig érkezett nem teljes jelentések szerint a légvédelmi erők 21 angolszász bombaveőtőt löttek le.

Erő-átcsoportosítás az itáliai fronton — Harc a felkelők ellen az adriai partvidéken

Berlin. Az *Universul* című bucaresti lap berlini tudósítója jelenti: Az olasz arcvonalon jelenleg az erők átcsoportosítását végzik. Ez okból nem voltak jelentősebb harcok és csupán helyi jellegű csatározások folytak. Az adriai Spalato és Dubrovnik vidékén lévő harcok, amelyeket pedig az ellenfél hívrése kiemel, igen korlátozottak. Igaz, hogy a tengerparton erős felkelő-különítmények csoportosultak. Ezeknek a felkelőknek a csoportosulását az tette lehetővé, hogy a Badoglio kormány mellett állásfoglalt olasz osztagok felfegyverezték ezeket. Ezek ellen természetesen német csapatok indultak harcba és az egész ügyet felszámolják.

Berlin. (Rador). Pontos értesítések ugyan nincsenek a német különítményeknek a Jugoszláviában lévő partizánok elleni harcairól, illetékes katonai körök kijelentése szerint azonban ezeknek a bandáknak a működését rendszeresen szűkítik a német csapatok. Az Adriai tengerpartot biztosan tartják a németek és az oldalukon harcoló szövetségeseik.

NÉMET TENGERALATTJÁRÓ-TÁMADÁS EGY HAJÓKARAVÁN ELLEN

Berlin. (Rador). Churchillnek az alsóházban tett azt a nyilatkozatát, hogy német tengeralattjárók megtámadták a szövetségeseik egy hajókaravánját, a bi-

A német légi erő kötelékei a szeptember 23-ra virradó éjszaka Anglia déli és délkeleti részében egyes célpontokat támadtak.

rodalmi főváros illetékes katonai körök megerősítették. A részleteket a megfelelő időben közölni fogják.

Legújabb

Mussolini kinevezte a fasiszta kormány tagjait

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Mussolini, mint a fasiszta kormány feje a következő minisztereket nevezte ki: Belügyminiszter: Buffarini-Guidi, nemzetvédelmi és hadigazdálkodási miniszter: Graziani tábornagy, igazságügyminiszter: Tringali-Casanova, pénzügyminiszter: Pellegrini, testületügyi miniszter: Gai, nemzetnevelésügyi miniszter: Biggini, nemzetművelési miniszter: Mezzasoma, közmunkatügyi miniszter: Polverelli, miniszterelnökségi államtitkár: Barracu.

Eden „széleskörű megállapodásban” bizik

Genf. (Rador). A brit hírközlőtő szolgálat jelentése szerint Eden külügyminiszter az alsóházban tett felszólalásában annak a reménynek adott kifejezést, hogy néhány héten belül találkozhat a Szovjet képviselőivel.

— Azzal a szilárd elhatározással megyek erre a találkozóra, — mondotta Eden — hogy széleskörű megállapodást hozhatunk létre a háboru legnagyobb eseményének előkészítésére.

Ez a nagy esemény Eden szerint Rooseveltt, Churchill és Sztalin találkozója lenne.

Összetűzés a török-szovjet határon

Basel. (Ep.) A Basler Nachrichten hírt ad egy határincidensről, amely a török-szovjet határon három nappal ezelőtt történt. Az összetűzést a török hatóságok eddig gondosan titkolták. Az eset súlyos volt, halottak és sebesültek is vannak. Ankarában „fokozódó aggodalmat” váltott ki az eset a török-szovjet viszony jövődő alakulására vonatkozólag. A két állam között egy hét óta erős bizalmatlanság uralkodik, a mostani eset újabb jele ennek. A moszkvai sajtó ismételtelen erősen támadta Törökországot és Ankarában attól tartanak, hogy a régi cári uralomcélkitűzései a délkelet-európai térségben ujjaélednek.

Rendelkezés a must forgalomba hozataláról

Közepes szőlőtermés várható
Arad-Hegyalján

Timisoara-Temesvár. A szesz egyeduralítás vezérigazgatóságának közlése szerint a must forgalomba hozatalára nézve az idén is az 1939. augusztus 29-én kiadott körrendelet intézkedései érvényesek. A must forgalomba hozatalára a kérelmeket a pénzügyigazgatóság az említett körrendelet alapján intézi el. Az ideai szőlőtermésből készült must a pénzügyigazgatóság külön engedélye nélkül hozható forgalomba az italmérés; engedéllyel rendelkező vendéglátó ipari helyiségekben és az italmérő termelők helyiségeiben. Szatócok és termelők, akik helyiségükön kívüli fogyasztásra adnak el szeszest, mustot a pénzügyigazgatóság külön engedélyével hozhatnak csak forgalomba. A szőlőtulajdonosok, akik nem rendelkeznek termelői kimérés; engedéllyel, de a kerületi pénzügyi hatóságok bizonylatával igazolják, hogy legalább 2 hektárral szőlőjük van, elszállíthatnak mustot eladásra, de ehhez a pénzügyigazgatóság külön engedélyét kell beszerezniük. Az engedélyt nem jár külön illeték s az csak az ideai idényre érvényes. Ha az italmérők más helyiségekben akarnak mustot forgalomba hozni, mint amelyre italmérési engedélyük szól, kérelmükre legfeljebb 3 hónapra szóló engedélyt kaphatnak erre. Azonban előzetesen 1600 lej bélyegilletéket kell fizetniük és rendezniük kell az egy negyedévre eső italmérési illeték kérdését. A szőlőtermelőknél, akik mustot vagy szőlőt adnak el, az illeték községi előjárásuknál írásbeli nyilatkozatot kell betherjesztienők az elszállítandó must és szőlő mennyiségéről. Ilyen nyilatkozatot minden szállításhoz külön kell adni.

X

Arad. A szüret közeledése időszerevő teszi, az aradhegyaljai szőlővidék terméskelátásairól való beszámoló.

Az év elején megfelelő időjárás kedvezett a szőlőnek, a más esztendőkhöz nagy pusztítást okozó különböző gombabetegségek idén nem léptek fel, a fagy és jégerés előidézte károk is jelentéktelenek voltak, a július eleje óta tartó esapadékhány, továbbá az általa csaknem teljes kiszáradása és a forró délnyugati szelek miatt azonban a szőlőtermés fejlődése megállt.

Ennek következtében a szürethez füződő remények csökkentek és közepes termés várható. Amennyiben a most következő egy-két héten a szőlők 50-60 milliméteres esapadékokat kapnak és utána meleg, napos időjárás következik: hűvös éjszakákkal, a szőlőtermés a jövő hónap második felében kezdődő szüretig teljesen beérhetnek és a bor minősége jó lesz.

Svájc nemzeti ünnepe

Az összes svájci lapok részletesen megemlékeztek Svájc nemzeti ünnepéről. A Neue Zürcher Zeitung a svájci függetlenség megalapításának évfordulóján a személyiség értékéről ír, vezércikket. „Szinte naponta éljük át tevékenységünk minden területén az emberek és erők erőszakos összefogását. Manapság látszólag csak a szám, csak a tömeg számít. Azonban csak lát-szólag! A szellemmel, mely gondolkodásra és tettere készlet, sohasem versenyezhet a növekvő tömeg. A szellem az ember téllenségéből és mozdulatlanlanságából tetteket és akaratot kovacsolt. A szellem a másokkal szembeni felelősségben mutatkozik meg. Csak a személyiség révén kapja meg a szabadság igazi értelmét, amennyiben a szellemnek megadja azt a szabadságot, mely nélkül nem tudna létezni. Ebben van a szabadságjogunk lényege: szellemünk életfeltételeinek megteremtése. A szellem adja meg életünk tartalmát, értékét és célját. Benne nyilvánul meg az emberi tevékenység és fel-fogóképesség egyedülállósága.

Japán fokozza a haditermelést, megerősíti a légvédelmet és nagyobb mértékben veszi igénybe a női munkaerőt

Tokió. (Domej). Tozso japán miniszterelnök a rádióban beszédet mondott s ismertette azokat a fontos intézkedéseket, amelyek Japán belső frontjának megerősítését célozzák. Csupán egyetlen cél lebeg a szemünk előtt, — mondotta, — és ez az, hogy a háborút megnyerjük. A japán nép részére elérkezett az idő, amikor az élet minden terén a háboru részére kell berendezkednie. Japán valamennyi erejét a háboru és a győzelem számára összpontosítja. Az új átalítás a japán haditermelésben nagy emelkedést fog eredményezni.

A végső győzelemben nincsen sem-

A lakosság minden rétegét bevonják a belső arcvonal megerősítésébe

Tokió. (Rador). A japán kormány tájékoztató hivatala szerdán délután nyilvánosságra hozta azokat az intézkedéseket, amelyeket a belső arcvonal megerősítése érdekében a kormány keddi ülésén elhatározottak.

mi kétség — folytatta Tozso — elkövetkezik majd a nap, amikor Japán és szövetségeseinek a győzelme ismét meghozza a világnak a békét.

A miniszterelnök ezután részletesen ismertette az új intézkedéseket. Ezek lényegileg a következők: a haditermelés fokozása, az anyaország és a megszállott területek tengeri és légi védelmének megerősítése, a nőknek és az idősebb férfiaknak fokozottabb bevonása a munkába, végül pedig Japánnak és Mandzsukuónak függetlenítése minden élelmiszerbehozattól és az élelmiszerek termelésének átállítása.

Az intézkedések a lakosság minden rétegét érintik. Céljuk, hogy nemzeti háborus felépítést adjanak az országnak s „megfeleljenek a jelenlegi helyzet komolyságának”, biztosítván a végső győzelmet.

A kormány elhatározta, hogy a lösz- és repülőgép-termelés fokozása érdekében Japán minden erejét egybefogja. A légvédelmet tovább fejlesztik és különösen az ipari vidékeken erősítik meg.

Az állami közigazgatás bizonyos ügyosztályait, amelyeknek jelenléte Tokióban és a többi nagyobb városokban nem feltétlenül szükséges, vidékre költöztetik, a tisztviselők számát csökkentik, nagyobb mértékben veszik majd igénybe a női munkaerőt, végül pedig a tisztviselői korhatárt eltörlik.

A TITKOS ÁLLAMTANÁCS ÜLÉSE

Tokió. (Rador). A Burmával kötött szerződés elfogadására a japán titkos államtanács ülést tartott. Ezt követően az államtanács a mikádó jelenlétében teljes ülésre jött össze. A Burmával való szerződést mind a titkos tanács, mind az államtanács egyhangúan elfogadta.

Alkimisták, aranycsinálók a hajdani Timisoara-Temesvárott és Erdélyben

Alkimia! Mennyi mindent rejt ez a szó, amely tulajdonképpen az aranycsinálás vágyát fejezi ki. Az alkimiait nevezetességben társai, az asztrológia, mágia, kabala, meg sem közelítették. Mert az asztrológia csak csillagzatokat, jövőndő sorsokat vizsgált, a mágia csupán rejtélyes hatalom volt, a kabala pedig jóslás, varázslás. Az alkimia viszont az aranyat, az egészséget, az örök életet kínálta egyszerre. Nem is csoda tehát, hogy az emberek annyira keresték ennek a titoknak megfejtését. Az alkimia terjedését azonban bizonyára lelki okok is elősegítették. Az ember ugyanis ellenállhatatlan vonzódik a rejtélyeshez, a titokzatoshoz. Keresi, kutatja a homályosat és nem nyugszik addig, amíg tisztán nem lát. Minél sejtelmesebb valami, annál erősebb a vonzóereje. Az alkimia is ilyen. Bonyolult, gyakran csekély értelmű képletek, szemtel kápráztató kísérletek, olyan sűrű ködbe borították az egész „tudományt”, hogy azt végül már nem is lehetett megérteni.

A középkorban, sőt sokkal később is hol itt, hol ott lángolt fel az aranycsinálás szenvedélye. Az alkimisták működéséről azonban aránylag kevés adat maradt fent, mert az aranycsinálók nem voltak közlekenyek. Könyvet, irást keveset hagytak hátra, magukba zárták tudományukat. Emellett üldözték is az alkimistákat, pápai és királyi rendeletek tiltották az aranycsinálást. Az alkimia azonban mégis virult, sőt még itt nálunk Timisoara-Temesvárott is foglalkoztak vele, amint azt

egy levéltári feljegyzés tanúsítja.

Lássuk csak miről számol be az ódon írás? Mindezekelőtt elmondja, hogy Timisoara-Temesvárott egyesület keletkezett, amely magát „Három fehér lilom”-nak nevezte. Az ártatlan lilomok azonban sokkal többet vannak, mint hárman, és alattomban az aranyat akarják megtalálni. Banajott timisoarai-temesvári várkapitány 1752-ben jelentést intézett feljebbvalóhoz, bejelentvén, hogy megtalálta azokat a rendszabályokat, amelyekkel az aranycsinálók és egyéb alkimista üzelmekkel gyarapított „persónákat” féken lehet tartani. Megmaradt egy régi napló is, amely elmondja, hogy a várban unatkozó tisztok a város polgáraival együtt unalmukat az aranyolvasztó kemence mellett próbálják elűzni és egy Varta-i nevű egyen állítólag már nyomában is van a nagy titoknak. Varta-i Új-pécselt volt kishivatalnok, azonban díjnoki fizetéséből nem tu-

dott megélni, így beköltözött a városba és a Fehér lilomok titkosműhelyében dolgozott koszt és kvartélyért, azzal a feltétellel, hogy amennyiben megtalálja a bölcses követ, úgy ez egyesült számára fogja szállítani a tömegtelen sok aranyat. Igen érdekelte az aranycsinálás báró Liuden Miksát is, aki egy ideig mint gazdasági tanácsos működött Timisoara-Temesvárott. Azonban csakhamar megbetegedett és a bánági alkimisták nagy szomorúságára visszatért Bécsbe.

Az erdélyi alkimianak

is van egy érdekes írott emléke. Kolozsvári Cementes János naplója ez. Ebből a naplóból nemcsak alkimiai tudása derül ki, hanem az is, hogy 1558-ban a nagybányai aranyverő és finomító felülvizsgálataival bízták meg. Itt tovább is kísérletezett és nagyon fogadkozott, hogy nemcsak aranyat fog előállítani, hanem az ezüstöt is.

Rengeteg szélhámos is akadt e népi idők „arany csinálói” között. Leghírebbek közül Cagliostro vált, aki az „arany csinálás” mellett egyéb üzelmekkel is foglalkozott. Igazi neve Giuseppe Balsamo volt és 1743-ban, tehát éppen két évszázaddal ezelőtt született Palermóban. Atyját korán elveszti. Tizenöt éves korában aztán egyik nagybácsija, hogy valahogyan mégis embert faragjon belőle, az irtalmasok palermói kolostorában helyezi el, melynek házi gyógyszerárában aztán vegyszert és gyógyszerkészítő ismeretekhez jut a fiatal Giuseppe s itt szerzett tudásán alapul minden jövőbeli agyafurtsága.

Később Messinába vetődött ahol hamarosan megismerkedett egyik ismert Althotas nevű alkimistával, aki kétség-telenül nagy tudású, a keleti nyelvekben és okult tudományokban járatos férfiú volt. Balsamo a barátságába férközött s együtt utazgattak aztán előbb Alexandriába, majd Egyiptomtól Törökországba. Málta szigetén a rend nagymestere igen szívesen fogadta őket, sőt egy laboratóriumot is bocsátott rendelkezésükre, mert a ravasz Balsamo elhitette vele, hogy ők ketten bizonyos cinvegyítéket

aranyra tudnak átváltoztatni.

Máltában Althotas, felderíthetetlen körülmények közt meghalt, legalább is Balsamo — most már egyedül — Rómába tette át működése színhelyét, hol egy darabig hamisított metszetek árusításával kereste kenyerét. Itt vette fel a hangzatos gróf Alessandro Cagliostro

nevet. Ezt most környezetben tudta használni fordítani a római élkelő társaságokban, a körmönfonságaival vévura vezetőit máltai nagymester nagyon értékes ajánlólevelekkel látta el.

Rómában beleszeretett egy vidámkedélyű fiatal cselédleányba — Lorenza Feliciani volt a neve — aki ragyogó szép sége mellett elég könnyelmű és lelkesmeredlen is volt ahhoz, hogy a grófi álnévű kalandornak méltó partnere legyen.

Strassburgban legnagyobb áldozata volt Cagliostroának az ottani biborosérek, Rohan herceg, ez a gyenge akaraterejű főpap, akit főképpen azzal nyert meg magának, hogy — ugyancsak szemfényvesztéssel — többször elvegyült a szegény néposztály között, hol orvosságot ingyen osztogatta, sőt alamsznanyújtással sem fukarkodott. Ez meg viszont a szegényeknél rendkívül nagy népszerűséget biztosított neki. A biborostól.

óriási összegeket

csalt ki mindenféle állítólagos találmányok értékesítésének ürügye alatt s bizony ezzel majdnem az anyagi romlásba sodorta a hiszékeny herceget. Emiatt porbe keveredett. Bűnösségét nem állapították ugyan meg, de a több mint fél-évig tartó bűnvádi eljárás alatt kolcsbotra jutott.

Ettől kezdve, bármibe fogott is, nem volt többé szerencséje. A kontinens államai bezárták előtte határaikat. Reményvesztetten ment hát Rómába, de itt meg az inkvizíció bírósága elé került, mint az eretnek mesterségeknek hírhedt gyakorlója. 1789 december 27-én feleségével együtt az Angyalvárba zárták. Most már mindhiába hazudozott, nem volt aki szavainak hitelt adjon.

Rendre kiderültek eddigi összes csalásai is és a törvényszék a megrögzött csalót egyhanguan máglyahalálra ítélte. Ezt a halálbüntetést azonban a pápa életfogytig tartó börtönre változtatta. Ott is halt meg az inkvizíció börtönében.

X

Az aranycsinálás titka ma is izgatja a képzeletet. Csakhogy új ősvény támadt az újabb kutatások alapján. Atomrombolás révén vélik egyes tudósok, hogy az atomokat sikerül majd egyszer arannyá összetenni. Kérdés, hogy sikerül-e? És ha sikerül, vajon mi lesz a haszna. Mert ha az aranyat tetszesszerűen tömegben lehet majd előállítani, ezzel elvesz ritkasági értéke. S új nemes fémeket keres majd akkor a sóvár képzelet.

VERES SANDOR

'Szakadék'

— Az ember egy darabig nyugodtan ült a vonat padján. Kéjevesnek látszó kisgyereket tartott térdén és beszélgetett a cseppességhez. De így is látszott rajta, hogy jól teleltta magát valahol. Nagyon csuklott, és feje le-leesett. Azután rágyújtott. Valaki szólt neki, hogy ebben a szakaszban nem szabad dohányozni. Ezzel kezdődött a botrány.

A részeg ember gorombán visszazökkent. A másik nem volt hajlandó lenyelni a sértést, és kikérte magának. A részeg ember fölugrott, a kisgyereket letette a padra, bicskót rántott és ordítani kezdett:

— Fogja be a száját, mert leszurom! Az utasok közül többen fölálltak. A szomszédok elmenekültek a bicskás ember mellől. Néhányan csitítani kezdték szépszóval, de nem használt. A részeg ember csak hadonászott a bicskával és mindenkit, leszuzással fenyegetett.

A kisgyereket egykedvűen ült a padon és nézte apját.

Eppen akkor jött be a szakaszba a kalauz. Békíteni kezdte a bicskás embert. Hiába, akkor fenyegetni kezdte az embert, hogy leszalítja a vonatról. Ez sem használt. Az iftas azt mondta, senki se merjen közelébe menni, mert belemártja a bicskát.

A kövekező állomásig tartott a rettegés. Amint megült a vonat, a kalauz esendőrökért kiabált.

Jöttek a csendőrök. Rászóltak az emberre, hogy tegye el a bicskát és jöjjön velük. Az ember ellenkezett. Az egyik esendőr azonban kivette kezéből a kést és megfogta az ember karját.

Az ember már nem mert kötelekedni. Karjára vette a kisgyereket, és ment a csendőrökkel. De amikor kilépett az ajtón, még hátrafenyegetett öklével és akkorát rugott az ajtóba, hogy betört.

Az ablakból néztem, amint a csendőrök vallani kezdtek. Mi a neve, honnan jön, hová utazik, mennyit ivott, sajtóbbi.

Csukladozva beszélt. De már indult a vonat. Csak azt láttam még, hogy a kisgyermek egykedvűen ült apja karján. Mint aki nem tudja, hogy egy gyenge ágon himbálódik az élete, valami rettenetesen mély szakadék fölött...

GY. F.

— Mezőgazdasági ingatlan-cserék adó-és illetékmentessége. (București). A hivatalos lapban megjelent rendeltörvénnyel a mezőgazdasági ingatlan-cserékről készült okiratot valamennyi adó és illeték alól mentesítették. (Rador).

— Adomány. E. J. a dr. Kakuk-csecsemőgondozó javára az intézet vezetőségénél 1500 lejű adományozott.

— Intézmények és iparosok cukorutalványai. Timișoara-Temesvári város közéleti felhívja a kórházak, szanatóriumok, internátusok, iskolai és munkásnyitványok vezetőseit, hogy 48 óra belül terjesszenek be nyilatkozatot azok számára, akik intézményükben naponta étkeznek. A nyilatkozat a cukor-és olajutalványok kiadásának szempontjából szükséges. Ezek az intézmények egyúttal átvehetik az augusztusi ellátásra szóló cukorutalványt. Az augusztusi cukorutalványt egyébként a gyógyszerterákok, cukrárszék, vendéglők és bodogák számára is kiadják.

— Ételolaj kiadása Deva-Dévan. A (Saj. tud.) A város közéleti hivatalának intézkedésére a kereskedők megkezdtek az ételolaj kiosztását. A lakosság személyenként a 3. számú olaj-jegyre 7 és fél deciliter ételolajat kap.

— Meghamisította a lisztjegyet. Hias Lajos aradi lakos munkára volt mozgósítva az aradi Juhász vasöntőben és az üzem munkásai részére kiunt 50 kiló liszt átvételére jogosító utalványt meghamisította. Az ötven kilót százötven kilóra javította ki. A család kiderült és Haas a bíróság elé került. A törvényszék szabotázsbűntetésrel sújtotta.

Szept. 25, szombat
Róm. kat.: Gellért
Protest.: Klecfás
Ort.: Eufrozina

Tapkelte: 4 6 49 p.
Napny.: 17 ó. 54 p.
1 nappal hossza:
12 óra és 4 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 29-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefont: 17-11.

— Antonescu Ion tábornagy-államvezető hitvesének köszönete. (București). Antonescu Ion tábornagy-államvezető hitvese augusztus elején nyilvános uton kért mindenkit, aki augusztus 15-i névnapja alkalmából virágot vagy üdvözlő táviratot akart számára küldeni, hogy ennek ellenértékét adja a társadalomsegélyező bizottságnak. Ez az adományozás 1,235,930 lejű eredménnyel zárult. Az összeget elsősorban a légitámasztás szajttotta személyek megsegítésére fordítják. Az államvezető hitvese, mint a társadalomsegélyező bizottság elnöke köszönetet mond valamennyi adományozónak. (Rador).

— Bulgáriában ismét szabad az esküvő, — vigasság nélkül. A szent szinódus ismét engedélyezte a házasságkötéseket, azonban a házasságkötésekkel kapcsolatban tilos lakomákat és vigasságokat tartani.

— Két kisgyermek halálos szerencsétlensége. (Saj. tud.) Ribita-Ribice Hunedoara-Hunyad megyei községben Ciocana Constanta tanító egy napra kénytelen volt távol lenni a faluból és két kisfiát, akik közül az egyik 5, a másik 4 éves volt, ismerős családra bízta. A gyermekek az udvaron játszottak, ahol éppen mezőgazdasági munkások dolgoztak, akik részére nagy üstben főzték az ételt. Az üst az egyik munkás vigyázatlansága következtében felborult és tartalma a közelben játszó két fiúcskára ömlött. A két súlyosan leforrázott gyermeket Baia de Criș-Körösbánya kórházába vitték, ahol azonban nem lehetett őket megmenteni. Előbb a nagyobb, később a másik belehalt.

— Tízennegy millió kártérítési per az aradi tábla előtt. Érdekes ügyben hírdet ítéletet szeptember 30-án az aradi büntetőtábla. Popa Octavian, a bradi-brádi Mica társaság volt felügyelője 1940-ben otthagya állását, mert megbetegedett. A Mica ellen per indított, arra hivatkozva, hogy a társaság hibájából lett beteg és ezen a címen 6,081,000 lej kártérítést kért. A zarándi-zarándi törvényszék részben hely. adott keresetének és két millió lej kártérítés megfizetésére kötelezte a Micat. Felelősség folytán az aradi tábla elé került az ügy, ahol a felperes 14,000,000 lejre emelte fel a kártérítési összeget.

— Falun az állatok lefogolására való jelentkezőst dobszóval kell közölni. Elvi jelentőségű döntést hozott az aradi büntetőtábla. Hat bihor-biharmegyei gazda ellen az volt a vád, hogy lovakkal és szekerekkel nem jelentek meg a rekviráló bizottság előtt. Ezért a tincai-tenkei járásbírószék 2—2 hónapi fogházra ítélte őket és fellebbezésüket elutasította a beiuși-belényesi törvényszék is. Az ügy most az aradi tábla elé került. Védőjük a vádlott gazdák mentességére különböző körülményekre hivatkozott, többek között arra is, hogy a rekquirálás való jelentkezőst nem közölték az érdekeltekkel dobszóval, nyolc nappal a kitűzött határidő előtt. A tábla valamennyi vádlottat felmentette.

— Elloptak egy motorkerékpárt. Különös lépés ügyében nyomoz az aradi rendőrség. A Baritiu-utca 18. számú ház elől az elmúlt reggel ismeretlen tettes ellopta a B. 764 számú motorkerékpárt. A károsult 10 ezer lej jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

— Diszvacóra a Bucureștiben időző német közlekedésügyi miniszter tiszteletére. (București). Mint a Rador jelenti, a Bucureștiben tartózkodó Dörpmüller német közlekedésügyi miniszter tiszteletére Busiia mérnök, közlekedésügyi miniszter diszvacorát rendezett. A német miniszter romániai tartózkodása során látogatást tett a köölajvidéken, Sinaiaiban, Brașov-Brassóban, valamint Constantaban.

— Megtámadták mutkaadójuk feleségét. Bence Teodor és Duma Istine bihori-biharmegyei legények Săncra-Săncraorháza bányási községben Wilhelm Ádám nevű gazda burgonyaföldjén dolgoztak. Két nap múlva, amikor a gazda nem volt odahaza, behatoltak ennek udvarára és megtámadták a feleségét. Az asszonyt a földre teperték és fojtogatni kezdték. A két legényt a csendőrség le tartóztatta.

— Elszántotta a határt. Mladin Gheorghe Chier-Kurtakör községbeli gazda szántás közben arrább vitte a barázdát és ezért szomszédja beperelte. Az ineu-borosjenői járásbírószék három hónapi fogházra ítélte, de fellebbezése folytán az aradi törvényszék enyhítette a büntetést, amennyiben az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

— Egy szabotázspér vádlottjának érdekes védekezése. Zimmermann Izidorné aradi borkereskedés tulajdonosnője ellen egyik vevője panaszt tett, mert állítása szerint a cipőtalpért a megengedettnél többet számított. A törvényszék szabotázsbírószága ezért a tulajdonosnőt két hónapi munkatáborra ítélte. A kereskedő fellebbezett, de a tábla elutasította fellebbezését. Most Zimmermanné perújítási kérelmet adott be a törvényszékhez és arra hivatkozik, hogy a kérdéses cipőtalpbért nem kért többet a megengedettnél, hanem az eladáskor felszámította vevőjének egy régebbi tartozását. A perújítási kérelmet helyt adott a bíróság és október 4-re új tárgyalást tűzött ki.

KIABRÁNDULÁS

— Ugy tudom, nagysága, hogy nem tetszett még új leányt fogadni. Ha tessék, én szívesen maradok.
— Mi az Mari, hát nem megy férjhez a kéményseprőhöz?
— Nem kezitszokolom. Kiabrándultam belőle, amikor megmosdva láttam.

ELŐVIGYAZATOS

Jelenet a vonaton.
— Kérem fogja uram egy pillanatra ezt a gyermeket!
— De miért éppen nekem adja, miért nem kér meg egy hölgyutast erre?
— Mert a fillékek csupán önök van vizhatlan köpeny.

HASONLATOSSÁG

— Kitiűnő a felesége arcképe!
— Igen, annyira hasonlít, hogy néha, ha ránézek veszem a kalapomat és elmegyek hazulról.

Módosították a kultusz-törvényt

București. (Rador). A hivatalos lapban most megjelent rendeltörvénnyel módosítja a kultusz-törvény egyik szakaszát.

A módosítás értelmében az egyházi közületek helyi szervei elvesztik tulajdon-és birtokjogukat javaikra, ha hivatkozott a javarészre egy másik felekezet egyházközségébe kérte felvételét. A javak ebben az esetben jogszerűen annak az egyházközségnek tulajdonába kerülnek, amelyhez az új hívők csatlakoztak.

— Előadások kezdete a timișoara-temesvári városi mozikházban. Szeptember 25-től szombattól kezdve a timișoara-temesvári városi mozikházban az előadások délután 3 és 5, este 7 és 9 órákor kezdődnek.

— Állukcsos lakásfosztogatók. Suteu Ioan aradi lakos néhány nappal ezelőtt jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek állukcsal behatoltak lakásába és onnan 25 ezer lejű loptak. A rendőrség Crucián Dumitru 19, Zoch Gheorghe 23 és Mureșan Emil 20 éves fiúk személyében elfogta a tetteseket. Mindhármukat az ügyészségre kísérték.

— Elítélt tolvajok. Az aradi törvényszék Cizmaș Ioan aradi lakost három és fél hónapi. Feies-Schneider László ugyancsak aradi lakost pedig három hónapi fogházra ítélte, mert a város területén több lopást követtek el, az egyik helyről 150 ezer lej értékű ólomcsövet loptak.

(*) Halálozás. Niedermayer Rudolf kereskedő 53 éves korában elhunyt. Temetése szombaton, szeptember 25-én, d. u. 5 órákor lesz az aradi felső temető halottsházából.

(*) Orvosi hír. Dr. Todan, az ideggyógyászat és elektroterápia szakorvos, ismét rendel. Timișoara, Belváros, Regele Ferdinand-körút 1. B. Délután 3—5 $\frac{1}{2}$ között. Távbeszélő 34-31.

— Mozik műsora. Szeptember 24. péntek: Arad: Aro: „Ma este semmi újság” (Alida Valli), Corso: „Akkor...” (Zarah Leander, Rossano Brazzi), Forum: „Első szerelem” (Danielle Darrieux, Pierre Lenoir, Michel Morgan), Urania: „A gyöngy-szikla” (Jean Gabin). — Timișoara-Temesvár: Apollo: „A fekete kalóz”, Capitol: „Kis háttárgalom” (Herta Feiler, Willy Fritsch), Corso: „Alkalmi férj” (Vittorio de Sica, Elsa Merlini), Thalia: „Utazási ismeretség” (Hans Moser).

— Ügyeletes gyógyszerterákok. Szeptember 24. péntek: Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárváros: dr. Sandovici-Czegka Mária (Daciilor-utca 10), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Chioreanu (Cloșca-utca 18). — Fratelia-Ujjsoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi.

Rádió

SZEPTEMBER 26, VASARNAP

București: 7.55 Hírek, reggeli hangverseny. 9.30 Istentisztelet közvetítése a pátriárkai székesegyházból, 12.45 Hírek. 13 Déli hangverseny. 13.45 Hírek németül. 14 Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Katonák üzennek. 16 A falu órája. 17 A munka és világosság órája. 18 Rádióelőfizetők kívánság-hangversenye. 19 Előadás. 19.15 Zenekar énekszámokkal. 19.45 Hírek. 19.50 Sport és nemzeti védelem. 20.05 Két zongorás hangverseny. 20.45 Háborús krónika. 21 Operett-zene. 22 Hírek, sportesemények. 22.15 Közlemények. 22.20 Szórazokozató zene.

Budapest I.: 7.45 Zene. 8.15 Hírek. 9.05 Rög katolikus istentisztelet. 10 Református istentisztelet. 11 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 12.55 Hangverseny. 13.45 Hírek. 14 Művészlemez. 15 Mezőgazdasági előadás. 15.45 Emlékezés. 16.20 Hírek. 16.35 Vonós négyes. 18 Előadás. 18.20 Táncczene. 18.50 Hírek. 19 Szindarát részletek. 20.50 Induló. 21.10 Hangképe a vasárnap sportjáról. 21.30 Balletzene. 21.40 Hírek. 22.10 Német, angol francia hírek. 22.40 Hanglemez. 23.45 Hírek.

URANIA filmszínház Arad Kellemes hívős terem. Tel.: 12-32
Ma. 3 név — 1 hatalmas siker. Jean Gabin. Pierre Renoir. Michele Morgan pompás rendezésű, csodás meséi filmje
A gyöngy-szikla
Híradó. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.

EGÉSZSÉGÜNK

A csecsemő és a kisgyermek táplálása

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy ha a csecsemő, illetve a gyermekkorba a táplálkozást nem választják meg helyesen, ha a táplálékból az egyik, vagy másik, esetleg több nélkülözhetetlen táplálkozási tényező hiányzik, akkor az ilyen szervezet a fejlődésben visszamarad.

Az emberi szervezet kezdeti irama meglepően gyors. A csecsemő születési súlyát 5 hónap alatt megkétszerezi, egy év alatt megháromszorozza. A fejlődés azután meglassabbodik és az ember körülbelül csak 20—24 éves korban éri el teljes kifejlődésének állapotát.

A csecsemőnek megszületése után első és egyedüli természetes tápláléka az anyatej. Az anyatej a szopás útján tisztán kerül a csecsemő szervezetébe. Eppen ezért lehetőleg kerülni kell, hogy a csecsemőnek anyatej helyett tehéntejet adjunk. A tehéntej már a fejésnél is könnyen szennyeződik és ez a veszély pillanatról pillanatra fokozódik, már egy órával a fejés után a tehéntej köbcentiméterenként 8000, esetleg több csirát tartalmaz. Tagadhatatlan, hogy ez a sok csira nem mind fertőző, de könnyen káros bacillussal is kerülhetnek a tejébe, ilyen a tífusz, a tífusz vagy más betegség bacillusa.

A kórokozó csirák elpusztítása céljából a tehéntejet fel kell forralni. Viszont a tej a forralás által értékesen sokat veszít. A tej jellege sokat változik a forralás által, sok olyan anyag, amely a táplálkozáshoz és a fejlődéshez nagyon fontos, tönkremegy. A C és D vitaminok a forralás alatt jórészt elpusztulnak.

Az anyatej közvetítésével mennek át a csecsemő szervezetébe mindazok a védőanyagok is, melyek az anya szervezetében hosszú évek alatt felhalmozódtak.

A csecsemőnek célirányos és minden kívánalmat kielégítő táplálása csakis és kizárólag az anyatejjel képzelhető el. Az anyatejjel táplált csecsemő sokkal jobban és zökkenőmentesebben fejlődik, mint a mesterségesen táplált. Fertőző betegségeket a szoptatott csecsemőnél alig észlelünk. Ugyanezt a mesterségesen tehéntejjel táplált csecsemőkre vonatkozólag nem lehet állítani. A szoptatott csecsemőknél skorbutot soha, angolkórt pedig csak felette ritkán látunk.

És mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy sok anya kényelemszeretéből, vagy hiúságából nem szoptat, holott a mulasztásért a gyermekek tökéletlen fejlődésükkel, későbbi gyenge erőbeli állapotukkal fizethetnek majd súlyos árat. Szoptatni majdnem minden anya tud és ezért csakis egészen kivételes okokból kell a szoptatástól elállni. Az orvosoknak nagyon is meg kell gondolni, hogy a szoptatás kötelessége alól valamely anyát felmentenek.

Ha már nem kaphat a csecsemő anyatejet, akkor tanácsos, hogy a tehéntej helyett ugynevezett kondenzált tejet vagy tejporokat használjunk, amelyek végeredményben nem egyebek tejkonzerveknél. Ezek a konzervek megbízhatók és meg vagyunk kímélve az esetleges fertőzéstől. Mint hogy azonban a tejkonzervek nem tartalmaznak elegendő vitamint, a csecsemőnek citromlevet, sárgarépa-levet, gyümölcslevet, esetleg paradicsomlevet kell adnunk.

Ha nem tudunk tejkonzervet, vagy tehéntejet szerezni a mesterséges táplálásra szoruló csecsemő részére, akkor kecsketejhez is folyamodhatunk. Miután ez azonban sokkal zsirosabb a tehéntejénél, higitanunk kell. A kecsketejet is csak forralva adhatjuk, de mivel ez nagyon szegény vitaminokban, a kecsketej mellett vérképző szereket, vasat, vagy májképződményt kell adnunk.

Rossz anyatej nincsen. Ügyelni kell, hogy az anya táplálkozása közben elegendő mennyiségű folyadékot szedjen föl. Az anya ne éljen hashajtókkal, mert ezek az anyatej közvetítésével könnyen meghajtják a csecsemőt is. A szoptató anya ne egyék aborkasalátát, se cellert, se spárgit, mert ezek tejének kellemetlen szagot adnak. A szoptató anyának meg kell tiltani az erős kávét és a mértéketlen dohányzást, a til-

GYÓGYI

Irta: KUBÁN ENDRE

Ha valakit a számár jelzővel illetünk, ezzel azt a nézetünket akarjuk kifejezni, hogy az illető buta. Lehet, hogy ez a jelző sok kétlábú teremtményre találó, de magára a számárra semmi esetre sem. Mert bizony a négylábú szürke állat nem is olyan — számár.

Bizonyággal elmondom a Gyógyi számára történetét.

Falusi asszony hozza reggelente házuk lakóinak a tejet. Azaz csak kiséri Gyógyi számárát, „aki” a tejeskanálakat a hátán cipeli. Reggel hét óra tájban jelenik meg az asszony Gyógyival a ház előtt. Magam viszont ugyanabban az időben szoktam dolgomra indulni. A kapu előtt rendszerint találkozunk. Gyógyival a tavaszkor kezdem meg a barátkozást; Előbb megkérdeztem az asszonytól a számár nevét, aztán barátságosan megvakartam a homlokát. Szemből láttam, hogy Gyógyi viszonzza barátságomat.

Másnap egy darab kenyérral kedveskedtem neki. Ezt másnap, harmadnap is megismételtem. Ettől kezdve Gyógyi naponta nyugtatta felém buksi fejét, amint kiléptem a kapun és mint valami köteles adót fogadta a kenyeret. Ha történetesen megfedkeztem porciójáról, olyan szemrehányóan nézett rám, hogy vissza kellett térnem a lakásba a kenyérért.

Egyik hívős, esős reggelen felöltöttem magamra. És mert ermyő is volt a kezemben, a Gyógyi kenyéradarabját a felöltő bal zsebébe tettem. Gyógyi neheztelve nézett rám, amikor a kezemben nem látta a kenyeret. De jókedvűen kapta fel a fejét, mihelyt előszedtem porcióját a felöltő zsebéből.

Próbára tettem leleményességét. Egy reggelen ismét felöltőben állottam eléje, de nem nyultam a zsebbe. Gyógyi várt egy ideig, egyszerre aztán hirtelen elhatározással a szájjával a zsebem felé bökődött, s ezt addig folytatta, amíg megkapta kenyéradagját.

Volt úgy, hogy a jobb zsebbe dugtam a kenyeret. Gyógyi hiába kereste a bal

zsebbem. Csaldóttan ingatta nagy fejét és szemből ezt a kérdést lehetett kiolvasni:

— Hát ez mit jelent? Se a kezében, se a zsebedben nincs a kenyér?

Nevettem. Belenyúltam a jobb zsebbe és kihúztam belőle a kenyeret.

— Ejnye, te tréfálkozó ember, — mondta a tekintete és bekapta a kenyereket.

Egy alkalommal nem jól éreztem magamat és elhatároztam, hogy aznap nem mozdulok ki a lakásból. Hát úgy hét óra után nagy zajt hallok az utcáról. Szólók a feleségemnek, mézzen ki, mi van odakint.

— A tejes asszony szidja és botjával veri a számarat, hogy induljon, de az nem akar mozdulni, — jelenti néhány perc múlva feleségem.

— Persze, — mondom, — várja a megszokott kenyérrándóságát. Vigyéltek le neki.

Lányom leszalad egy jókora karéjjal. Nemsokára visszajön és beszéli:

— A számár elfogadta ugyan a kenyeret, de mégsem akar elindulni. Hiába üti a tejesasszony.

A homlokomra csapok:

— Hü, azt a herikentyűjét! Gyógyi külön adagnak hitte a kenyeret, amit levittél neki. Ugy látszik, nem hajlandó lemondani a tőlem kijáró adagról sem.

Le kellett mennem az emeletre, hogy átnyújtsam Gyógyi barátomnak a kenyérrándóságát. Örvendező topogással fogadott, mintha azt mondta volna:

— Tudtam, hogy nem feledkezel meg rólam!

És aztán minden nógatás nélkül folytatta rendes útját.

Máskor is megismétlődött ez a jelenet.

Vajjon mi lesz, ha egyszer meghalok és Gyógyi számár várni fog rám lenni az utcán. Ahogy ismerem, képes lesz várni a feltámadásig, és azzal fogad majd, amikor visszatérek halottaimból:

— Hol a kenyérem?

SPORT

A Chinezul-CAMT vasárnap Román-Kupa mérkőzést játszik Timisoara-Temesvárott

A Chinezul-CAMT vasárnap délután a Banatul pályáján, félnyolc órai kezdettel, a Román-Kupáért játszik a CS Bocea csapatával. A Chinezul-CAMT minden rendelkezésre álló erejével azon lesz, hogy ezt a mérkőzést megnyerje és így biztosítsa továbbjutását ebben a díjban.

Amatőr ökölvívók válogatott mérkőzései és egy hivatalos mérkőzés a vasárnapi viadal műsorán

A Chinezul-CAMT és a CFR vasárnap délelőtt a Capitol-mozi nyári kertjében, rossz idő esetén pedig a teremben

nagyszabású ökölvívadalt rendez. A viadal keretében a horvát portyára készülő Chinezul-CAMT és CFR öklözői között válogató mérkőzések lesznek. Az amatőrök küzdelmeit egy színvonalasnak ígérkező hivatalos találkozó egészíti ki méltóképpen, melynek során Istrate Ion tiz menetes mérkőzésen méri össze tudását Costel Dumitrescu bucaresti hivatásos öklözővel.

Az érdekesnek ígérkező viadal vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődik és arra a jegyeket elővételben a Tamasiu jegyirodában lehet kapni.

fűszeres ételeket, valamint altatók használatát.

Helytelen volt az a régebbi gyakorlat, hogy a csecsemőt 9—10 hónapos korig kell szoptatni. Ha a gyermek rendes időre, rendszer sullyal születik, akkor már a 6-ik hónapban kell megkezdenni az elválasztást. Az első két héten a déli szoptatást kell elhagyni és helyette a csecsemőnek zsírtól mentes levest kell adni. Két hét után elhagyható az esti szoptatás és a csecsemő egy kis tányérra való hig főzeléket kap. Amikor aztán a szoptatás végleg abbamarad, a gyermeknek naponta 5—6 deka borjumarját lehet adni megreszelve, nyersen, a gyermek forró levsével leforrázva, kaphat reszelt almát is.

Tojást a gyermeknek 3 éves koráig nem

szabad adni. Kivételt csak a vérszegény gyermekek képeznek, de ezek is csak a tojás sárgáját kaphatják. Husra csak akkor kerül sor, amikor már a gyermeknek legslább 10 foga van. Akkor is csak fehér húsból és darált húsból való pogácsát adhatunk. Vaj, sajt a gyermek étlapján akkor még felesleges, Mázat és lekvárt 2 és fél—3 éves korában iktathatunk a gyermek étrendjébe. A sült alma, almapüré, almakompót frissen készítve már a 16—19 hónapos gyermeknek is nagyon jó.

Ha azt akarjuk, hogy a gyermekből jól fejlett, erős ember legyen, nagyon vigyázzunk hogy kicsiny korában helyesen tápláljuk.

BOKAY ZOLTÁN dr.

A NOVO VREME NEDICS NEMET-ORSZÁGI LÁTOGATÁSÁRÓL. (Belgrad). A Novo Vreme „Uj korszak a szerb nép életében” címmel foglalkozik Nedics tábornok, miniszterelnök a német vezéri főhadiszálláson tett látogatásával. A látogatás — mondja a lap — bizonyítja, hogy Szerbia az új Európában egyenjogúságot kap. Már most dolgoznak az ezzel kapcsolatosan szükséges politikai és közigazgatási intézkedések megvalósításán. Fontos, hogy szerb területen saját erőből találjanak eszközöket és utakat a rend és nyugalom fenntartására. Ezért megfelelő ujjászervezés után a szerb fegyveres egységeket adott esetben Nedics tábornok közvetlen vezetés alá helyezik. A szükséges mértékben meg is erősítik azt, hogy a jövő nemzeti feladatának megfelelően. Ennek a tervnek a megvalósítása természetesen fokozatosan történik majd, — írja a Novo Vreme. (Tp.)

NAGY KEMKEDESI PER SVAJCRAN. (Berlin). Svájci bíróság 12 egyén fölött hozott ítéletet. Ezek közül négyet életfogytiglani fegyházzal sújtottak. Az elítéltek legtöbbje katonai törvényeket sértett meg. A többi vádlottat kisebb börtönbüntetésre ítélték.

A YORKI ÉRSEK ORTODOX ISTENTISZTELETEN VETT RÉSZT MOSZKVA-BAN. (Stockholm). A yorki érsek résztvett a moszkvai székesegyházban tartott istentiszteleten. Az istentiszteletet vörös ornátusban Szeurgusz pátriárka mondotta. A hívek zsúfolásig megtöltötték a székesegyházat.

MEGOPERÁLTAK ARGENTINA BOLT KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKÉT. (Buenos Aires). Castillo volt argentin köztársasági elnökön kegyden műtétet hajtottak végre. A beteg állapota kielégítő, bár magas életkorára való tekintettel — Castillo jelenleg hatven éves — nincs kizárva, hogy szövődmények lépnek fel. (Rador).

A LENGYELORSZÁGI FÖKORMÁNYBIZTOSÁG A NEMET GABONAELÁLTÁS GYÜJTŐTERÜLETE (Varsó). Frank főkörmányzó beszélni mondott Radomban és kijelentette, hogy a lengyelországi főkörmánybiztoság a német földművelés tökéletes megszervezése folytán a német gabonaállásnak egyik legjelentősebb gyűjtőterületévé lett. (Rador).

FRANCIAORSZÁG ARANYKINCSET NEM ADJAK KI A FELSZABADÍTÁSI BIZOTTSÁGNAK. (London) Amikor a szövetségesek nevében az északamerikai csapatok megszállták Martinique szigetét, amerikai ellenőrzés alá került a francia bank aranykincse is, amelyek értéke 85 millió dollár. Ezt a kincset az algéri francia felszabadítási bizottság szerezte volna megkapni, azonban a szövetségesek — mint a Daily Sketch írja — úgy határoztak, hogy a kivánságot nem teljesítik, mert azt a nemzetközi jog szerint, csakis „hivatalos” francia kormánynak alhatják ki, amely még nem alakult meg.

AZ USA HADITERMELESI HIVATALANAK ELNÖKE LONDONBAN. (Genf). A brit hírközlésvetítő szolgálat közli, hogy Donald Nelson, az Egyesült Államok haditermelési hivatalának elnöke Londonba érkezett. (Rador).

KIVÉGZÉSEK FRANCIAORSZÁGBAN. (Párizs). A franciaországi német főparancsnokság jelentése szerint 19 francia férfit golyó általi halálra ítélték mert szabotázs- és terrorcselekményeket követtek el. A halálos ítéletet már végrehajtották. (Ep.)

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI AR: Szavanként 6 lej, vastag nyomás 8 lej, (de a legkisebb hirdetés 60 lej, 15 szóig). Jelszóval ellátva (jeligés vagy cím a kiadóhivatalban) 30 lejjel drágább.
ÁLLÁST KERESŐKNEK 10 szóig 40 lej, minden további szó 3 lej. Jelíges és cím a kiadóban 20 lejjel drágább.
APRÓHIRDETÉS vasárnap: 15 szóig 30 lej. A hirdetések esetleges meg nem jelenéséért kiadóhivatalunk nem vállal felelősséget.
SZÖVEGOLDALON: 1. Hivatásos (szakmai) hirdetések (orvosok ügyvédek, stb.) legfeljebb 4 sor kíméletben 350 lej. Minden további sor 70 lej. 2. Családi események, eljegyzések, esküvők, legfeljebb 4 sorban 250 lej, minden további sor 70 lej.
KERETES HIRDETÉSEK: Hirdetési oldalon mm-ként 8 lej. Szövegoldalán mm-ként 16 lej.
KÖZGAZDASÁGI HIREK: Bank, vállalat, szövetkezet, stb. szövegoldalán 100 lej soronként, a legkisebb 500 lej.
GYÁSJELENTÉSEK, köszönetyilvánítások: 30 szóig 300 lej, minden további szó 8 lej. Legkisebb 300 lej.

100 LEVÁGNI való juh és 100 bárány eladó. Popa Ioan, Maderat, Arad megye. (2477)

FEBDLŐ 40.000 lej-ért sürgősen eladó. Comisie üzlet, Arad, Dacia-kávéháznál. (2475)

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17, távbeszélő 16-95. 17000.000: murespartii kilenclakásos bérvilla. 14000.000: rendőrség közelében emeletes. 7000.000: belvárosi, emeletes háromszobás lakásokkal. 5500.000: emeletes tialakások bérház felirésze 4000.000: belvárosi üzletes sarokbérház 2900.000: Horia-utcánál háromszobás kertes magánház fürdőszobával. 1500.000: perneavai hatlakásos jól jövedelmező. 750.000: textilgyárnál magasföldszintes korszerű kétlakásos. (266)

CORSO-mozi, Arad

TELEFON: 23-64.
 Ma, 3, 5, 7 és 9 órakor.
ZARAH LEANDER, ROSSANO BRAZZI
 egyetlen ideai filmje az

Akkor...

amelyben a svéd pacsirta egy izgalmas ünnepi történet főszerepét játsza. Az UFA 1943-44-es műsorának koronája.

RADNAN, 5 szobából, fürdőszobából és konyhából, valamint kétszobás külön lakásból álló uriház eladó. Érdeklődni Dr. Beles közjegyzői irodájában. Arad, Bratianu-utca 1. szám. (288)

MÜVELT német nevelőnőt keresek 3 éves kislány mellé. Arad, Iosif Vulcan-utca 7. Chilezan. (2478)

AJTOK, ablakok, rézkilincs, asztalok, függönytartó, rézállvány, lámpák, eladók Arad, Marasesti-utca 44. (2479)

ELVESZETT fekete selyem-öv. Megtalálót kérem, jutalmért adja át. Arad, Bratianu-utca 2-4. Kurzweil-szalón. (2480)

VENNÉK összecusukható, tiszta vaságyvat, matracral vagy asztalágyvat. Cimu Reclamanaál, Arad, Eminescu-utca 4. sz. (2481)

FÉREGTELEN, jó heverő és kétajtós székely eladó. Arad, Bădea Carlanu-utca 5. szám. (2482)

MAHAGONI szép ebédő eladó. Arad, Iosif Vulcan-utca 6. Ruhm óráknál. (2472)
HAROM szobás, elő-, fürdőszobás ház eladó. Arad, Simion Balut-utca 4. (2473)

MACANOS, ötven éves bejárónőt éves bizonyítvánnyal alkalmazok. Corso-illat-szóróár. Arad, Regele Ferdinand-utca 9. (2474)

Timisoarai Temesvári **CURSO-MOZI** Előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95
VITTORIO de SICA és **ELSA MERLINI** nevével önt
 pazar humoru uj darabunkban **Az alkalmi férj**

BUTOROZOTT szobát, fürdőszoba-használattal keres Aradon, magyar kir. konzultusi tisztviselő. Cimeket a Magyar Kir. Konzulátuson, Arad, Bulev. Dragalina 10, alatt kéri leadni. (5325)

POLOSKAJA van? Forduljon Lovas Károly poloskairóhoz Arad, Oituz-utca 111. vagy szavességből Girauscek boroéjyhoz. Eminescu-utca 28. (273)

ELADÓ világos topolya háló, heverő, tonetszék, virágállványok, függönytartók Arad, Cuza Voda-utca 21. (2491)

FÜSZERÜZLETET, jó forgalmat, bérbe keresek. Cím Orbán-cukrászda, Arad, Metianu-utca. (2492)

JÓ FORGALMU vegyeskereskedés Déván átadó. Érdeklődni, Aradon, Zwack lakógyárban, Bócsi Rózsánál. (2493)

VENNÉK 9-10 méhesládót. Cím Reclamanaál, Arad, Eminescu-u. 4. (2494)

REGGELI bejárónőt keresek mosással. Arad, Bratianu-utca 17/a, délután 2-3 óra között. (2495)

LITTMANN Adolfné jelentkezzék Ádámknál Aradon. (2496)

MECRIZHATÓ szorgalmas mindenesszobalányt azonnal alkalmazok Főzéshez értő előnyben. Ádám, Arad, Carol-körút 28. (2497)

ARO-kert, Arad látvbeszélő 24-45
 Ma, az olasz filmpar remek kiállítása. Az egyetlen filmpar, amelyben **ALIDA VALLI** énekel **Ma este semmi ujság**
 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

37-es NŐI, sötétkék sevrő-cipő, teljesen új eladó Arad, Plevnei-tér 3. szám, 5. ajtó. (2498)

HÁROM drb. szőlőprés, 220 literes, vas, jó állapotban lévő. eladó. Megtekinthető Betis bádognál. Pancoța-Parkota. (2499)

GYERMEKREKÉPART, három kerékű, jó gumival, vennék. Cím: Arad. Távbeszélő 17-90. szám (2500)

ÜZLETBERENDEZÉS, (volt börtön) eladó. Cím Reclamanaál, Arad, Eminescu-u. 4. (2501)

FŐZNI tudó tiszta mindenest alkalmazunk. Arad, Alexandri-1. Vészi Foto. (2502)

MÁSFEL méter széles, egy méter magas láda kettős zárral eladó. Arad, Episcopiei-u. 5. szám, I. emelet 5. (2503)

IDŐSEBB magános övegyasszonynak adnám nyugdíjamat, ingóságaimat ellátásomért. 90 éves vagyok. Arad, Poetului-utca 23. szám. Fekete. (2504)

FORUM-MOZI, ARAD látvbeszélő 24-10 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
 Ma nagy filmbemutató. A francia filmművés-et pazar vigjátéka. **DANIELLE DARRIEUX** filmszínésznő csillogó alakítása, az **Első szerelem** Fernand Ledoux Jean Lissier

VENNÉK korszerű előcsarnok berendezést, ruhaszekrényvel. Cím Reclamanaál, Arad, Eminescu-utca 4. (2505)

BEJÁRÓNÓT kéttágu családhoz alkalmazok. Arad, Deseanu-utca 10. sz. (2506)

ESZTERGAPADÓT, kisméretű, esetleg nagyobb, vennék. A cimeket Arad, Eminescu-utca 19. cím alá a házmesterhez kérem. (2507)

RENDELETNEK megfelelő, jól főző művelt nő házzvezetőnő. vagy más hasonló állást keres. Cimeket Reclamahez, Arad, Eminescu-utca 4. (2508)

SÖTÉTKÉK gyapjakabát, ruhák 13-17 évesnek eladók. Arad. Regele Ferdinand-körút 55. szám, az udvarban. (2509)

MAGANHÁZ a tisztviselőtelepen eladó. Arad, Barbatie și Credinta-utca 16. (2510)

RENDELETNEK megfelelő, könyvvel rendelkező nő, aki főzni is tud. azonnal alkalmazok, bejárónak vagy bemlakónak. Basch Simon, Arad, Episcopiei-utca 12. földszint. (2511)

FÖLD és kötőrmelék kapható Dunareanal, Timisoara IV. Tudor Vladimirescu-sor 28. Távbeszélő 48-44. (2629)

SAROK-MAGANHÁZ, 200 négyzetögl telkekkel szoba, konyha, előszoba, gyümölcsös-kert, eladó. Arad, Casei-utca 10. Szilvástelep. (2513)

KIPÜTÖFIUT felfogadok. Cristea Ioan & Co., Avram Iancu-tér 6. Arad. (2515)

NYUGDIJAS urinó szobatarásonak ajánlok. Cimeket Reclamahez, Arad, Eminescu-utca 4. (2516)

SZAKACSNŐT, akinek vendéglői gyakorlata van, azonnalra alkalmazok. Ugyanitt mosók kapható. Cím Reclamanaál, Arad, Eminescu-utca 4. (2517)

HÁZZVEZETŐNŐNEK ajánlok magános urhoz, vagy urinóhoz nyugdíjas tanítónő. Cimeket „Otthon” jelíge Reclamahez, Arad, Eminescu-utca 4. (2518)

EZÜST-RÓKA-GALLÉ eladó. Cím Reclamanaál, Arad, Eminescu-u. 4. (2514)

GYERMEKKOCSI, vajszerű, korszerű, nagyon jó gumikkal ellátva, olcsón eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36, II. em. 25. (4343)

38-as BAKANCSOT, kifogástalan állapotban levő, elcserelem 40-es bakancsal, vagy 38-as hőcsizmával. Timisoara II., Sepetianu-u. 21., (a recasi uti vámon túl). (7630)

RUHASZEKRÉNY három ajtó és mély gyermekkocsi, jó állapotban eladó. Arad, Grivitei-utca 150. Megtekinthető délelőtt. (2512)

ÜGYES bejárónőt azonnal felfogadnak. Timisoara III., Remis-utca 5. (7627)

HÁZORZÓ kutyát, veszedelmeset, lanca kötöttet, jó helyre odaajándékoznék. Schmidt, Timisoara, V., Sagoviei-utca 1. sz. (7626)

RÓMIKÖVET, tisztát keresek. Cimeket szavességből átvesz Gheorghe Matei-cég. Timisoara, Carol-körút 6. A Mária-szobor mellett. (7626)

FORUM-MOZI, ARAD látvbeszélő 24-10 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
 Ma nagy filmbemutató. A francia filmművés-et pazar vigjátéka. **DANIELLE DARRIEUX** filmszínésznő csillogó alakítása, az **Első szerelem** Fernand Ledoux Jean Lissier

12-14 ÉVES fiának való téli- és átmeneti kabát eladó. Timisoara I., Marasesti-u. 7. 2. ajtó. (7616)

PIANINÓT bérelnék. Ugyanott fekete bárszonyruha, kis termetre való, eladó. Timisoara IV., Tudor Vladimirescu-sor 21. sz. 10. ajtó. (7622)

BEJÁRÓNÓT heti 2-3 napra keresnek. Timisoara II., Scolii-utca 13. (7620)

PIANINÓT bérelnék. Ugyanott eladó fekete, bőr lovagló nadrág. Timisoara I., Veretia-utca 2. szám, 4. ajtó. Távbeszélő 36-36. (7619)

GYERMEKKOCSI, világos, jó állapotú, fehér gumikkal, olcsón eladó. Timisoara, III. Vladica Badescu-utca 10. sz. 3. ajtó. (7668)

BUTOROZOTT SZOBÁT keresek, nem messze a villamostól, teljes ellátással és fürdőszoba-használattal. Ajánlatokat „Déli Hírlap” jelíge alá timisoara-i kiadóhivatalba kérek. (6000)

KIPÜTÖFIUT vagy leányt keresek, Pinteane Timisoara. Emanuel Gojdu-u. 2. (7623)

ELADÓ középtermetre való, szürke tavaszi kabát, valamint fekete téli kosztüm-szüksz szőrmegallérral. Megtekinthető d. e. 9-12-ig. Timisoara III., Domasneanu-u. 26. szám, 7. ajtó. (7614)

ANGÓRA és csincsilla nyulak eladók. Megtekinthető csak délután. 2-6 között. Timisoara II., Matasarilor-utca 43. (7609)

EĞESZ hegedűt, csakis jó állapotban levőt, vennék. Mager Timisoara II., 3 August-utca 27. (7638)

ĜALVANIZALÓBA ügyes leányt azonnalra keresek. Aki már gépnél dolgozott, előnyben részesül. Cím: Ing, Benjamin, Timisoara IV., I. Vacarescu-utca 15. (7628)

VILLANVMOTOROK eladók é. p.: 1 drb. ASEA 14 HP, 330 Voltos, 1440 fordulát; 1 drb. ASEA, 1 HP, 330 Voltos, 940 fordulát; 1 drb. Siemens, 5 HP, 330 Voltos, 1440 fordulát; 1 drb. KONTZ, 5 HP, 330 Voltos, 3000 fordulát. Felvilágosításokat ad: Heiter Sándor, Timisoara IV., D. Sturdza-utca 64. szám. (7608)

NŐ FEHERNEMU VARRÓNÓT, önállóan szabót, (v. ruha-varrónót, aki át- tanul) csak elsőrendű munkaerőt, keres nagy timisoara-i cég. Írásbeli ajánlatot személyi adatok, képesség, eddigi működés, igények feltüntetésével „Azonnalra” jelíge alá a timisoara-i kiadóba kérek. (7536)

KIADÓ különbejáratu szép, butorozott szoba, fürdőszoba-használattal, ágynemű nélkül. Ajánlatokat „Magánház” jelíge alá a timisoara-i kiadóba kérünk. (7547)

CUKRASZT felfogadnak Bulevard-cukrászdába, Timisoara, a Belvárosban. Jelentkezés 11-15 óra között. (7607)

GYERMEKKOCSI, mély, krémszínű, redőlyös, korszerű, valamint mély, és sportkocek alkalmi áron eladók. Timisoara II., Matasarilor-utca 36. (7565)

ELADÓ divatos besszarabial perzsabunda és rövid keresztuross, külföldi zongora. His Masters pathefon. Külön kaphatók opera-, művész- és tánclemezek. Timisoara III., Mitropolit Varlaam-u. 8. 3 csengő. (7606)

BANKSZOLGÁT, komoly ajánlásokkal és három nyelvtudással bíró, valamint kúrtófiut azonnal felfogadnak. Societatea Bancara Romana, Timisoara I., Vlad Delamarira-utca 1. szám. (7605)

ELADÓ magas termetre való, vadonatúj vacsorakabát (szmoking) Timisoara IV., Preyer-utca 5, I. em. 10. (7604)

BUTOROZOTT szobát keres tanárnő ur családinal, a Belvárosban, lehetőleg földszinten vagy I. emeleten. Cimeket a timisoara-i kiadóba „Állandó lakó 777” jelíge alá kérek. (7603)

JÖL főző bejárónó állást keres. Ugyanott másik nő ajánlok jó takarítóshoz, esetleg háromszor hetenként. Cím: Timisoara, Carol-körút 20. 11. ajtó. (7601)

ÜGYES, fiatal munkánőt keresek. Lenetöleg gyárvarosít. Baumstark, Timisoara II., Boliac-u. 20. (7597)

PEKSEGEDET keresek azonnalra. Jó fizetést adok. Mádl Ferenc, Timisoara, Mehala, Ion Rotariu-utca 22. (7648)

ÜSTHAZ, His Masters pathefon, hegedű tokkal, fürdőkád takaréktűzhely, szívó- és nyomóktut, olcsón eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36. sz., II. em. 25. (4341)

KERESEK azonnali belépésre jól főző szakácsnét és lehetőleg kifogástalan szobaleányt. Dr. Petrovicu. I., Bul. Diaconovici Loga 49. Timisoara. (5324)

ZONGORA, Wiener-Genossenschaft gyártmányu, bérbeadó. Érdeklődni lehet Timisoara a Magyar-Házban. (5329)

ELADÓ barna csikóbunda, sodrony-ágy, 3 párnával, vasalt ládák. Érdeklődni csak délelőtt. Timisoara I., Regina Maria-körút 1, II. em. 11. (5330)